

MỘT TRÁI TIM VỆY TRÒN CHO KHOA HỌC

PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường

Được sinh ra và lớn lên trên mảnh đất hội tụ khí thiêng sông núi và truyền thống văn hóa lâu đời của Cố đô Hoa Lư oai linh, rực rỡ, PGS.TS. Tạ Mạnh Cường đã và đang cống hiến và làm rạng danh cho quê hương bằng những thành tích khoa học đặc biệt xuất sắc của mình. Các công trình nghiên cứu công phu của ông về suy tim tâm trương là nền tảng góp phần không

nhỏ cho sự phát triển chung của Y học ở Việt Nam hiện nay. Trên con đường có nhiều gợn mở mà cũng không ít chông gai của ngành Tim mạch học, ông sẽ vẫn còn tiếp tục sáng tạo và say mê để làm nên những dấu ấn mới, những giá trị tích cực hơn nữa cho nhân dân và cho cuộc đời.

Như chân lý tự ngàn xưa: ngọc, nguyên khí và sự học

PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường sinh ngày 21 tháng 11 năm 1965 trên vùng đất nổi danh “địa linh nhân kiệt” tại Ninh Mỹ - Hoa Lư – Ninh Bình. Thuở nhỏ, ông là một chàng trai sáng dạ, khéo léo và có chí thông minh đặc biệt. Những phẩm chất ưu việt của ông bộc lộ từ rất sớm và là niềm tự hào của cả gia đình, dòng họ. Tuổi thơ ông đi qua trong hoàn cảnh đất nước đang trong giai đoạn cuối của cuộc chiến tranh oanh liệt. Đến khi chiến thắng Đế quốc Mỹ xâm lược, hòa bình lập lại trên cả nước vào mùa xuân năm 1975 lịch sử, toàn dân bước vào thời kỳ khôi phục, xây dựng lại trên biết bao đau thương hoang tàn. Sau giải phóng chưa được bao lâu, nỗi ám ảnh của sự tàn khốc và mùi đạn bom còn loang tràn trên những cánh đồng quê, và dưới mỗi mái tranh, từng bát cơm vẫn còn “chan đầy nước mắt”. Để con em có thể đến trường là cả một sự nỗ lực rất lớn của các gia đình, nhất là ở nông thôn. Từ lúc còn là cậu học trò cấp 2 rồi cấp 3, trong hoàn cảnh thiếu thốn đủ bề, Tạ Mạnh Cường vẫn là học sinh vượt trội và một khả năng tiếp thu tuyệt vời. Với ý chí, tài năng của mình, ông đã được gia đình quan tâm đặc biệt, được tạo điều kiện tốt nhất cho việc học tập. Không phụ niềm tin của cha mẹ, người thân và thầy cô, Tạ Mạnh Cường đã thi đỗ Đại học, trở thành sinh viên của Trường Đại học Y Hà Nội (ĐHYHN) năm 1983. Năm 1988, khi còn là sinh viên năm thứ 5 của trường, với thành tích xuất sắc trong học tập, ông được nhà trường cho phép tham dự kỳ

thi tuyển bác sĩ Nội trú bệnh viện của Trường Đại học Y Hà Nội. Tháng 9 năm 1988, ông đã trúng tuyển và từ năm học thứ 6, ông là sinh viên Nội trú bệnh viện khóa 16, chuyên ngành Nội, bắt đầu làm công tác Nội trú bệnh viện tại Bệnh viện Bạch Mai. Năm 1989, ông tốt nghiệp Bác sĩ đa khoa chuyên ngành Nội Nhi, trường Đại học Y Hà Nội. Năm 1992, dưới sự hướng dẫn khoa học của GS.TS.BS. Phạm Gia Khải và TS.BS. Chu Văn Ý, bác sĩ Tạ Mạnh Cường đã hoàn thành và bảo vệ thành công luận văn tốt nghiệp bác sĩ nội trú bệnh viện với đề tài: *“Góp phần chẩn đoán và điều trị tăng áp động mạch phổi ở bệnh nhân viêm phế quản mãn tính”*. Hội đồng chấm luận văn tốt nghiệp của Trường Đại học Y Hà Nội đã đánh giá công trình đạt loại xuất sắc và bác sĩ Tạ Mạnh Cường là một trong những bác sĩ được Trường Đại học Y Hà Nội khen thưởng về thành tích học tập xuất sắc trong thời gian làm công tác Nội trú bệnh viện. Tháng 1 năm 1993, ông được cấp bằng bác sĩ chuyên khoa cấp I, chuyên ngành Nội khoa, hệ Đào tạo Bác sĩ nội trú Bệnh viện của Trường Đại học Y Hà Nội.

Với những thành tích học tập xuất sắc nói trên, năm 1994, ông được Bộ Giáo dục và Đào tạo, Trường ĐHYHN cho phép chuyển tiếp làm nghiên cứu sinh chính quy hệ tập trung, khóa 13 chuyên ngành Bệnh học Nội khoa (từ 1994 đến 1998), liền sau đó ông được tiếp nhận và phân công làm việc chính thức tại Viện Tim Mạch. Bắt đầu từ đây, vị bác sĩ trẻ bước những bước đầu tiên trên con đường nghiên cứu khoa học. Hai năm

sau (1996) ông nhận bằng Thạc sĩ ngành Y học, chuyên ngành Bệnh học Nội khoa, cấp bởi Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Trong thời gian học tập và làm công việc của một bác sĩ Nội trú bệnh viện, bằng nhiệt huyết của một người trẻ, năng động và tinh thần hiếu học đáng nể, bác sĩ Tạ Mạnh Cường đã nhiệt tình tham gia giảng dạy và đào tạo các lớp sinh viên của trường ĐHYHN. Trong thời gian này, công tác giảng dạy chủ yếu của ông là trợ giảng và giảng lâm sàng cho các sinh viên năm thứ 3, thứ 4 của trường. Sau khi tốt nghiệp bác sĩ Nội trú bệnh viện, ông có nhiều điều kiện hơn để giảng dạy, xây dựng bài giảng cho các lớp sinh viên. Năm tháng này đã trở thành những kỷ niệm khó phai mờ trên con đường sự nghiệp và trong cả cuộc sống riêng tư của bác sĩ Tạ Mạnh Cường. Hướng dẫn thực hành lâm sàng và giảng dạy bệnh học đối với ông lúc đó là một điều quý giá và vô cùng đẹp đẽ bởi vì từ đây ông có thể chia sẻ kiến thức cho sinh viên ngành Y – thế hệ bác sĩ của tương lai. Với những người trẻ tuổi hơn mình BS Tạ Mạnh Cường khi đó vừa là bạn vừa là thầy. Ông rất tận tình và sáng tạo để tìm ra các phương pháp giúp sinh viên tiếp cận bài giảng tốt nhất và đó cũng là những bài học bổ ích thiết thực cho quá trình nghiên cứu khoa học, nhất là lĩnh vực Bệnh học Nội khoa mà ông đang theo đuổi. Ông đã làm rất tốt vai trò của mình, truyền dạy lại những kinh nghiệm lâm sàng quý giá cho thế hệ kế cận. Những giờ giảng của ông đem lại kiến thức lâm sàng cơ bản thông qua trao đổi, góp ý và giúp đỡ chuyên môn, nhất

là cho các sinh viên làm luận văn tốt nghiệp.

Trên con đường lĩnh hội tri thức luôn rất nhiều thử thách, đòi hỏi người học không chỉ có nội lực mà cần đủ ý chí để vượt lên, chiến thắng ngay chính bản thân mình; cũng cần phải có một tâm hồn rộng mở, biết tha thiết yêu thương cuộc sống, yêu thương con người. Điều đó được ông cha ta đúc kết một cách sâu xa rằng “*Ngọc bất trác bất thành khí. Nhân bất học bất tri lý*”. Người xưa cũng đúc kết một chân lý bất biến: “*Hiền tài là nguyên khí quốc gia*”. Trong cái hữu hạn của khoảng thời gian chỉ 7 năm, bác sĩ trẻ Tạ Mạnh Cường đã chứng minh bản thân mình có đủ những tố chất và nhân cách ấy. Ông để lại cho nhiều thế hệ sinh viên và cả các thầy cô giáo trường ĐHYHN không chỉ sự yêu mến mà còn là sự cảm phục và ngưỡng mộ với nhiều thành tích không phải ai cũng có thể đạt được. Đây là những năm đất nước ta đang bước sang giai đoạn mở cửa, phát triển theo hướng hội nhập với thế giới. Chủ trương tiếp nhận và học hỏi các nước tiên tiến về mọi mặt được Việt Nam triển khai sau Hội nghị Đổi mới năm 1986, trong đó ngành Y là một trong các lĩnh vực quan trọng hàng đầu. Và tháng 10 năm 1998 BS Tạ Mạnh Cường được quyết định đi làm công tác Nội trú bệnh viện tại Cộng hòa Pháp – một trong các quốc gia có nền Y học rất phát triển trên thế giới. Ông được cấp chứng nhận đào tạo bác sĩ chuyên ngành Nội khoa tại Trường Đại học Bretagne Occidentale của Cộng hòa Pháp sau hơn một năm chuyên tâm học và thực tập.

tranh. Hơn hết, ở nơi xứ lạ, người thanh niên ưu tú ấy không nguôi suy nghĩ về việc nghiên cứu chuyên môn mà mình được đào tạo nhằm ứng dụng vào thực tiễn tại quê nhà. Những gì gặt hái được tại Đại học Bretagne Occidentale được ông phát triển tối đa và đặc biệt tích cực sau khi trở về quê hương. Ông còn là người tích cực áp dụng các phương pháp giảng dạy tiên bộ, hiện đại như hình ảnh, thảo luận, case study... Để có thể nghiên cứu và truyền đạt một cách hiệu quả nhất, ông tự trau dồi kiến thức và vốn ngoại ngữ của mình nhằm phục vụ tốt cho công việc. PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường có thể giảng dạy bằng

PGS.TS.BS Tạ Mạnh Cường thăm khám bệnh nhân tại phòng bệnh.

cả tiếng Pháp và tiếng Anh một cách chuẩn mực. Đó là kết quả của sự kiên trì hiếm có và khả năng tiếp thu nhanh nhạy. Mặc dù rất bận rộn song ông vẫn dành thời gian để nâng cao trình độ chính trị và các kỹ năng cần thiết của một người hướng dẫn, giảng dạy. Ông đã có chứng chỉ của Học viện hành chính Quốc gia dành cho chuyên viên chính; chứng chỉ quản lý chất lượng bệnh viện của Trường đại học Y tế Công cộng; hiện tại ông đang theo học lớp lý luận chính trị cao cấp tại Học viện Chính trị - hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh.

Trong 10 năm tham gia giảng dạy, ông luôn luôn vận dụng phương pháp lấy người học làm trung tâm cũng như trong công tác điều trị thì người bệnh là trung tâm. Đó không những là phương pháp mà là triết lý trong nghiên cứu khoa học của ông và điều này giúp ông có được sự thành công và những kết quả tốt nhất. Bên cạnh công việc của một người bác sĩ lâm sàng, ông được phân công vừa giảng dạy vừa tham gia công tác chỉ đạo tuyển tại nhiều bệnh viện. Công việc giảng dạy Bệnh học Nội – Tim mạch và chuyên giao công nghệ tại các địa phương đem lại không ít vất vả đối với cá nhân ông. Thậm chí đã nhiều khi BS Cường gặp nguy hiểm trên đường đi công tác nhưng cũng chính bởi vậy mà ông càng hiểu hơn về những khó khăn của các đồng nghiệp. Ông thông cảm và san sẻ những thiếu thốn về điều kiện sinh hoạt, làm việc,... cùng với họ. Cho đến nay, ông công tác tại Viện Tim mạch Trung ương – Bệnh viện Bạch Mai – Hà Nội và còn là giảng viên thỉnh giảng của Viện

nghiên cứu Khoa học Y dược Lâm sàng 108 và Trường đại học Y Hà Nội.

Ngày 30 tháng 05 năm 2002 là một dấu mốc quan trọng trong sự nghiệp cả một đời của PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường. Kết quả sau nhiều nỗ lực về trí tuệ, tâm sức và tinh thần khoa học, ông đã bảo vệ thành công luận án Tiến sĩ Y học, chuyên ngành Bệnh học Nội khoa, với đề tài: *“Nghiên cứu chức năng tâm trương thất phải và thất trái ở người bình thường và người bệnh tăng huyết áp bằng phương pháp siêu âm Doppler tim”* dưới sự hướng dẫn khoa học của GS.TS. Phạm Gia Khải và PGS.TS. Nguyễn Ngọc Tước. Bối cảnh chung khi đó là sự gia tăng của bệnh liên quan đến tăng huyết áp, trong khi nước ta chưa có công trình nghiên cứu toàn diện và chuyên sâu và đề tài bác sĩ Tạ Mạnh Cường lựa chọn hướng tới giải quyết 3 khía cạnh quan trọng: (1) thiết lập các chỉ số bình thường của dòng chảy qua van 2 lá và van 3 lá ở người lớn bình thường, (2) nghiên cứu những thay đổi của chức năng tâm trương thất trái và thất phải ở những người tăng huyết áp và (3) ảnh hưởng của một số thông số lâm sàng, siêu âm tim đối với chức năng tâm trương thất trái và thất phải ở người lớn bình thường và người tăng huyết áp. Những kết luận của công trình nghiên cứu khoa học này đã đặt những nền tảng quan trọng cho việc nghiên cứu chuyên sâu, giảng dạy và điều trị bệnh.

Với tư cách là Trưởng phòng cấp cứu và Hồi sức tích cực

Tim mạch, C1 Viện Tim Mạch Việt Nam, nguyên Phó trưởng Phòng C5, nguyên Chủ tịch Công Đoàn Viện Tim Mạch Việt Nam - Bệnh Viện Bạch Mai Hà Nội, PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường vẫn đang tiếp tục nghiên cứu, truyền dạy và viết những công trình khoa học với mục đích cao cả nhất là cứu người, góp phần phát triển nền Y học nước nhà. Các hướng nghiên cứu chủ yếu của ông:

Nghiên cứu chẩn đoán và điều trị tăng áp động mạch phổi trong bệnh phổi tắc nghẽn mãn tính: Nghiên cứu chẩn đoán và điều trị tăng áp động mạch phổi bằng phương pháp thông tim ống nhỏ trên bệnh nhân viêm phế quản mãn tính, lấy áp lực động mạch phổi đo được bằng phương pháp thông tim làm chuẩn, đánh giá độ nhạy độ đặc hiệu của các phương pháp Xquang, điện tâm đồ, siêu âm tim trong chẩn đoán tăng áp động mạch phổi, tìm ra cách thức phối hợp giữa các thăm dò không chảy máu nói trên nhằm đạt được độ nhạy và độ đặc hiệu cao nhất trong chẩn đoán tăng áp động mạch phổi ở các bệnh nhân viêm phế quản mãn tính của các phương pháp thăm dò đó; đánh giá tác động của oxy liệu pháp đối với áp lực động mạch phổi và các thành phần khí trong máu của những bệnh nhân viêm phế quản mãn tính có tắc nghẽn phế quản phổi tắc nghẽn mãn tính; đánh giá khả năng áp dụng phương pháp thông tim ống nhỏ đối với những bệnh nhân viêm phế quản mãn tính có giãn phế nang và suy hô hấp. Người ta thường quan niệm rằng những bệnh nhân này khi thông tim thường hay xảy ra biến

chứng về tuần hoàn và hô hấp nhưng qua nghiên cứu chứng tỏ với đường vào là tĩnh mạch đùi, thủ thuật thông tim ống nhỏ an toàn, không xảy ra biến chứng nguy hiểm đối với người bệnh. Trong những năm đầu của thập kỷ 90 ở thế kỷ trước, những nhận xét này có một ý nghĩa quan trọng trong lĩnh vực thăm dò huyết động bằng phương pháp thông tim.

Nghiên cứu chức năng các buồng tim trái và buồng tim phải ở người bình thường và người bị bệnh tim mạch (tăng huyết áp, bệnh van tim...) bằng phương pháp siêu âm tim Doppler, thể hiện ở các nghiên cứu: chỉ số về chức năng tâm trương thất trái và thất phải của người bình thường và người bị bệnh tăng huyết áp; những thay đổi của chức năng tâm trương thất trái ở người bệnh tăng huyết áp dưới tác dụng của một số thuốc hạ áp; sự liên quan của chức năng tâm trương thất trái với một số yếu tố sinh lý ở người bình thường và người tăng huyết áp; nghiên cứu các thể tích, chức năng nhĩ trái ở người bình thường và bệnh nhân tim mạch và những yếu tố sinh lý, bệnh lý ảnh hưởng đến thể tích nhĩ trái; nghiên cứu chức năng tim toàn bộ thông qua tỉ số giữa thời gian tâm thu và thời gian tâm trương, chỉ số Tei của người bình thường và người tăng huyết áp và những yếu tố sinh lý, bệnh lý ảnh hưởng đến các thông số nói trên; hoàn thiện kỹ thuật siêu âm Doppler tim trong đánh giá chức năng tim.

Các nghiên cứu về chẩn đoán, điều trị và tiên lượng bệnh

nhân suy tim: Nghiên cứu đồng bộ BNP/NT – ProBNP huyết tương của bệnh nhân suy tim mãn tính, đánh giá sự tương quan giữa chúng với lâm sàng và những xét nghiệm cận lâm sàng khác của bệnh nhân suy tim nhằm làm rõ vai trò chẩn đoán, theo dõi, điều trị và tiên lượng các dấu ấn sinh học nói trên đối với bệnh nhân suy tim; nghiên cứu đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng của điều trị suy tim mãn tính nặng mất bù, ít đáp ứng với các thuốc điều trị suy tim (suy tim kháng trị) nhằm rút ra được những triệu chứng, những xét nghiệm có giá trị chẩn đoán suy tim kháng trị, những yếu tố có tính tiên lượng, dự báo đáp ứng/không đáp ứng với điều trị bằng các amin giao cảm liều thấp dài ngày; nghiên cứu khả năng áp dụng điều trị bệnh nhân suy tim kháng trị bằng Dobutamin và/hoặc Dobutamin liều thấp dài ngày tại bệnh viện; nghiên cứu sự thay đổi huyết động trước và sau phẫu thuật vá lỗ thông liên thất ở trẻ nhỏ, có cân nặng thấp để từ đó có những chỉ dẫn cụ thể trên thực tế lâm sàng khi điều trị những bệnh nhân này.

Nhớ về những kỷ niệm trong hoạt động chuẩn đoán, điều trị và cứu chữa bệnh nhân bị bệnh suy tim ông đã nhớ về trường hợp một bệnh nhân cao tuổi mà ông và khoa C1 Viện Tim mạch bệnh viện Bạch Mai đã tận tâm, tận lòng cứu chữa. Đó là trường hợp của cụ Nguyễn Thị Thanh Thúy, cụ Thúy năm nay đã ngoài 80 tuổi, vì phát hiện bệnh muộn và tuổi cao sức yếu nên khi bệnh viện 198 chẩn đoán cụ bị nhồi máu cơ tim và đề nghị gia đình chuyển cụ sang bệnh viện Bạch Mai thì khoa C1

Viện Tim Mạch bệnh viện Bạch Mai tiếp nhận cụ trong tình trạng bệnh của cụ đã khá nặng và nguy kịch. Bằng lương tâm, trách nhiệm và sự tận tụy của các Bác sĩ, Y tá, hộ lý Khoa C1, sau một thời gian dài điều trị (22 ngày) cụ đã khỏe, tinh táo và được xuất viện ngày 12/7/2013.

Sau đó, Phòng Cấp cứu và Hồi sức tích cực Tim Mạch - C1 Viện Tim Mạch và Giám đốc Bệnh Viện Bạch Mai đã nhận được thư cảm ơn của gia đình bệnh nhân, Ông Nguyễn Tấn Trung- là con trai của cụ, hiện đang công tác tại cục Lãnh sự, Bộ Ngoại giao đã bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với Viện và các y, bác sĩ. Ông Trung cũng bày tỏ sự ấn tượng của mình đối với mô hình tổ chức của phòng C1 cùng các trang thiết bị hiện đại và môi trường sạch sẽ không thua kém gì các bệnh viện nước ngoài, nơi ông đã có dịp chữa bệnh và ghé thăm trong suốt 12 năm học tập tại đó.

Nghiên cứu hoạt động của van tim nhân tạo trên siêu âm tim, bệnh học van tim nhân tạo và điều trị bằng thuốc chống đông kháng vitamin K ở người mang van tim nhân tạo: thiết lập những đặc điểm bình thường về hình thái, chức năng van tim nhân tạo trong điều kiện hoạt động bình thường trên siêu âm tim để từ đó nhận định được những dấu hiệu, triệu chứng, hình ảnh rối loạn chức năng van tim; tìm hiểu những đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng ở người bệnh được phẫu thuật thay van nhân tạo để từ đó rút ra những kinh nghiệm và

chẩn đoán điều trị, tiên lượng bệnh nhân trong thực hành lâm sàng; nghiên cứu kết quả thay van nhân tạo sau phẫu thuật, về tỷ lệ thành công, thất bại, tai biến từ đó tìm ra giải pháp điều trị tối ưu cho người bệnh; nghiên cứu những biến cố, biến chứng thường gặp liên quan đến thuốc kháng sinh chống đông kháng vitamin K ở người mang van tim nhân tạo để từ đó rút ra kinh nghiệm điều trị, theo dõi bệnh nhân nhằm hạn chế tối đa những rủi ro, những biến cố, biến chứng, nâng cao chất lượng cuộc sống của người mang van tim nhân tạo; có nhiều loại thuốc chống đông kháng vitamin K, acenocoumarol là một loại kháng vitamin K thường dùng ở người mang van nhân tạo ở nước ta. Trên thế giới người ta dùng warfarin nhiều hơn acenocoumarol. Tiến hành nghiên cứu so sánh sự ổn định về tác dụng chống đông máu của hai loại thuốc này nhằm mục đích đưa ra những khuyến cáo khoa học trong thực hành lâm sàng; nghiên cứu chỉ số INR làm tại các labo chuẩn của bệnh viện và làm trên máy cầm tay (bệnh nhân có thể thực hiện tại nhà) nhằm mục đích xem có sự khác biệt về INR làm theo hai phương pháp này không, để từ đó khuyến cáo bệnh nhân và bác sĩ lựa chọn cách thức theo dõi INR tối ưu, sao cho có thể hạn chế được những biến cố, triệu chứng và chi phí xét nghiệm khi người bệnh dùng thuốc chống đông kháng vitamin K lâu dài.

Những nghiên cứu về chẩn đoán và điều trị bệnh tim mạch: u tuyến thượng thận là một trong những nguyên nhân

hay gặp của các trường hợp tăng huyết áp có nguyên nhân. Tuy nhiên chẩn đoán u tuyến thượng thận thường hay bị bỏ qua khi thăm khám và điều trị bệnh nhân tăng huyết áp. Những bệnh nhân tăng huyết áp được chẩn đoán do u tuyến thượng thận

PGS.TS.BS Tạ Mạnh Cường thăm khám bệnh nhân.

đã được phẫu thuật nội soi tuyến thượng thận an toàn và không phải dùng thuốc hạ áp sau khi loại bỏ khối u. Nhằm rút ra những kinh nghiệm về chẩn đoán, theo dõi, điều trị bệnh nhân trước, sau phẫu

thuật và khuyến cáo khoa học trong thực hành lâm sàng nên cần tiến hành nghiên cứu đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng trước, sau khi phẫu thuật nội soi cho bệnh nhân tăng huyết áp do u tuyến thượng thận để có được câu trả lời cho những vấn đề khoa học nói trên.

Xạ hình tưới máu cơ tim bằng đồng vị phóng xạ (SPECT) do đòi hỏi kinh phí lớn. Phối hợp với khoa y học hạt nhân Bệnh viện Trung ương Quân đội 108 nghiên cứu giá trị của xạ hình SPECT tưới máu cơ tim bằng Tc99m-sestamibi với điện tim gắng sức trong chẩn đoán bệnh động mạch vành cho thấy ưu điểm vượt trội của phương pháp SPECT. Mục đích nghiên cứu

là để tiếp cận với những phương pháp chẩn đoán hiện đại, giúp phát hiện và đánh giá chính xác hơn bệnh lý động mạch vành.

Viêm nội tâm mạc nhiễm khuẩn hiện nay là một thách thức đối với người thầy thuốc lâm sàng tim mạch, nhất là những trường hợp cấy máu không tìm thấy vi khuẩn gây bệnh (viêm nội tâm mạc nhiễm khuẩn cấy máu âm tính). Vì vậy, nghiên cứu những đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng, điều trị thuốc kháng sinh ở những bệnh nhân viêm nội tâm mạc nhiễm khuẩn cấy máu âm tính nhằm khảo sát việc sử dụng kháng sinh trong điều trị và đánh giá hiệu quả của những loại kháng sinh đã được sử dụng trong điều trị viêm nội tâm mạc nhiễm khuẩn cấy máu âm tính thông qua sự cải thiện các triệu chứng lâm sàng và cận lâm sàng trong quá trình điều trị.

Nghiên cứu về yếu tố nguy cơ tim mạch trong cộng đồng: nghiên cứu về thừa cân – béo phì và một số yếu tố liên quan ở người trưởng thành; điều tra tăng huyết áp và một số yếu tố nguy cơ của người có tuổi trong cộng đồng.

Sau khi bảo vệ luận án Tiến sĩ, PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường tiếp tục được phân công giảng dạy và thực hiện công tác chỉ đạo tuyển đối với các bệnh viện phía Bắc, hướng dẫn chuyển giao công nghệ làm siêu âm tim cho nhiều bệnh viện thuộc các tỉnh: Lào Cai, Hà Giang, Tuyên Quang, Quảng Ninh, Ninh Bình, Thái Bình; một số bệnh viện tại Hà Nội như Việt Đức,

Thanh Nhàn, Bệnh viện Bộ Giao thông Vận tải, Bệnh viện Nông nghiệp... Hằng năm ông còn được phân công giảng dạy các lớp chuyên khoa định hướng Tim mạch, các lớp Điện tâm đồ, Siêu âm tim do Bệnh viện Bạch Mai và Viện Tim Mạch tổ chức. Năm 2004, 2005 ông đã hướng dẫn thành công luận văn cao học chuyên ngành Nội khoa cho học viên cao học của Học viện Quân y và 2 chuyên đề tiến sĩ “*Vai trò của siêu âm tim trong chẩn đoán thông liên thất*” và “*Cơ sở phôi thai học của bệnh tim bẩm sinh*” cho nghiên cứu sinh của trường đại học Y Hà Nội. Cho đến năm 2013, PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường đã hướng dẫn 9 học viên cao học chuyên ngành Y, Dược bảo vệ thành công luận án thạc sĩ, hoàn thành 04 đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ y tế (đồng chủ nhiệm 01 đề tài, tham gia nghiên cứu 03 đề tài), hoàn thành 02 đề án khoa học cấp cơ sở do bản thân ông làm chủ nhiệm, công bố 39 bài báo nghiên cứu khoa học trên các tạp chí Y học có uy tín, 05 bài viết tổng quan khoa học, tham gia biên soạn 09 cuốn giáo trình và sách chuyên khảo, tham khảo.

Vào tháng 10 năm 2004, PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường được Bộ Y tế cử tham gia đoàn chuyên gia Y tế sang công tác tại nước CHDCND Lào để triển khai hỗ trợ y tế trong thời gian diễn ra Hội nghị Thượng đỉnh ASIAN 10 tại Vientian - Lào. Trong thời gian 02 tuần ở nước bạn, bên cạnh công tác tổ chức cho các bệnh viện về kế hoạch cấp cứu tim mạch và ứng cứu thảm họa ông đã tiến hành nhiều giờ giảng chuyên môn bằng

tiếng Pháp và tiếng Anh cho các bác sĩ tại bệnh viện Mahosot của Thủ đô Vientian, nhằm mục đích nâng cao kiến thức cấp cứu, phục vụ tốt về y tế trong thời gian diễn ra Hội nghị Thường đình. Bắt đầu từ năm 2005, ông tham gia giảng dạy lâm sàng và lý thuyết cho học viên đại học và sau đại học trường Đại học Dược Hà Nội cho đến 2007 là giảng viên thỉnh giảng của nhà trường. Năm 2008, ông tham gia giảng dạy lý thuyết lâm sàng Tim mạch cho học viên chuyên khoa I và chuyên khoa II chuyên ngành Nội của Viện nghiên cứu Khoa học Y Dược Lâm sàng 108. Tại đây, ông được công nhận là giảng viên thỉnh giảng của Viện. Cạnh đó, ông còn tham gia giảng dạy cho học viên cao học Học viện Quân y, giảng viên thỉnh giảng của trường Đại học Kỹ thuật y tế Hải Dương, Đại học Điều dưỡng Nam Định. Với bề dày về công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học, năm 2013, ông đã được Hội đồng chức danh Giáo sư Nhà nước phong học hàm Phó Giáo sư ngành Y học, đánh dấu một chặng đường hoạt động nghề nghiệp đáng ghi nhớ của bác sĩ Tạ Mạnh Cường.

Ngoài ra, PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường còn là thành viên tích cực của các Hội, các tổ chức khoa học trong nước và quốc tế: Hội viên các Hội chuyên ngành và tổ chức khoa học như Hội Tim mạch Việt Nam, Hội Tim mạch can thiệp Việt Nam, Hội Siêu âm tim Việt Nam, Hội Điện sinh lý học Tim và tạo nhịp Tim Việt Nam, Hội Điện quang và Y học Hạt nhân Việt Nam. Ông là chuyên gia an toàn bức xạ trong lĩnh vực Y tế

khu vực Châu Á – Thái Bình Dương của cơ quan Năng lượng Nguyên tử quốc tế (IAEA) từ năm 2008. Do vậy ông có điều kiện và thường xuyên tham gia các Hội thảo, hội nghị chuyên ngành như: Tham dự, tham gia và chủ tọa đoàn và trình bày báo cáo khoa học tại nhiều Hội nghị Tim mạch do các Hội trên tổ chức. Bên cạnh đó, ông cũng tham gia Hội đồng chấm thông qua đề cương luận văn, luận án Y, Dược, nhận xét bản tóm tắt luận án tiến sĩ Y học: Ông đã tham gia nhiều Hội đồng chấm luận văn Thạc sĩ Y, Dược, bác sĩ chuyên khoa cấp II của trường Đại học Y Hà Nội, Đại học Dược Hà Nội, Học viện Quân y – Bộ Quốc phòng với tư cách là ủy viên phản biện, ủy viên, ủy viên thư ký Hội đồng; Tham gia nhiều Hội đồng thông qua đề cương luận văn, luận án của Bộ môn Nội Tim mạch – Viện nghiên cứu khoa học Lâm sàng 108, Bộ môn Tim mạch, Bộ môn Nhi – Đại học Y Hà Nội, Học viện Quân y và Bệnh viện Bạch Mai; tham gia nhận xét nhiều bản tóm tắt luận án tiến sĩ, phục vụ công tác của Hội đồng chấm luận án tiến sĩ cấp Nhà nước của Bộ Giáo dục và Đào tạo, các Trường đại học, các Viện nghiên cứu Y học... là các cơ sở đào tạo nghiên cứu sinh. PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường còn tham gia Hội đồng Khoa học và Công nghệ xét chọn, thẩm định, nghiệm thu đề tài Khoa học Công nghệ cấp Bộ, tỉnh, thành phố: Ủy viên phản biện Hội đồng KH&CN tư vấn xét chọn đề tài KHCN cấp thành phố Hà Nội; Ủy viên phản biện Hội đồng KH&CN đánh giá kết quả thực hiện đề tài NCKH; Ủy viên phản biện Hội đồng KH&CN

cấp Thành phố đánh giá nghiệm thu kết quả thực hiện đề tài KH&CN “*Ứng dụng Holter 24 giờ trong định hướng chẩn đoán nguyên nhân, góp phần điều trị và dự phòng bệnh nhân đột quỵ não*” theo quyết định của Giám đốc sở Kh&CN Thành phố Hà Nội; Ủy viên phản biện Hội đồng KH&CN thẩm định nghiệm thu đề tài KH&CN cấp tỉnh “*Đánh giá mối tương quan giữa chỉ số chức năng cơ tim và lợi thiếu thái natri typ B ở bệnh nhân tăng huyết áp có phì đại thất trái tại Bệnh viện Việt Nam – Thụy Điển*”; Ủy viên phản biện 01 Hội đồng xét duyệt thuyết minh đề tài KH&CN cấp Bộ Quốc phòng “*Nghiên cứu ứng dụng can thiệp nội mạch điều trị hẹp tắc mãn tính động mạch chậu – chi dưới*”.

Cuộc đời như nước biếc, non xanh và hành trình chữa hồi kết

Thấm thoát cũng đã gần 02 năm từ khi PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường được đề bạt vị trí Trưởng phòng Cấp cứu và Hồi sức tích cực Tim mạch - C1 Viện Tim Mạch Việt Nam, từ tháng 01 năm 2012. Khoảng thời gian này, dưới sự chỉ đạo của Ban Giám đốc Bệnh viện Bạch Mai và Ban lãnh đạo Viện Tim Mạch, PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường đã tích cực làm việc và hợp tác chặt chẽ với các đồng nghiệp để đưa Phòng Cấp cứu và Hồi sức Tim mạch có quy mô, trang thiết bị hiện đại vào hoạt động. Bản thân ông luôn muốn đem lại những điều kiện tốt nhất trong công tác chẩn đoán, điều trị và chăm sóc người

bệnh từ vệ sinh thân thể, dinh dưỡng, chế độ thuốc men... một cách toàn diện. Với những người làm khoa học trong ngành Y như ông, điều tốt nhất để thể hiện con người mình, thể hiện tấm lòng của mình với cuộc đời chính là thành quả lao động. Dù là công việc chăm sóc trực tiếp hay viết nên những công trình khoa học đòi hỏi tri thức ở tầm cao thì điều đó luôn có tác động trực tiếp hàng ngày hàng giờ lên sức khỏe, tinh thần của người khác thậm chí là cả tính mạng của họ. Trong con người, còn gì quan trọng cho bằng quả tim – nơi cung cấp năng lượng sống cho cơ thể và cũng là nơi khởi nguồn của trí tuệ. Tình yêu thương cũng được sinh ra từ đây. Và cho đến nay, phòng Cấp

PGS.TS.BS Tạ Mạnh Cường chụp ảnh cùng tập thể cán bộ, bác sĩ phòng C1, Viện Tim mạch

cứu và Hồi sức Tim mạch đã cứu sống được rất nhiều bệnh nhân trong tình trạng hiểm nghèo. Để thấy rằng bàn tay, khối óc và con tim người bác sĩ ấy đã giúp được cho đời biết bao nhiêu!

Có thể nói, 25 năm miệt mài trong công việc, không ngại khó, không ngại khổ, thương yêu và hết lòng vì người bệnh, hợp tác, gắn bó chặt chẽ và tôn trọng đồng nghiệp, PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường đã viết nên những giá trị sáng đẹp mà bất cứ ai cũng cảm phục và trân trọng con người ông. Y học là một lĩnh vực vô cùng quan trọng, không chỉ mang sứ mạng lớn lao mà còn thể hiện những giá trị nhân văn cao cả với cuộc sống của mỗi con người. Những ai đã và đang cống hiến trong lĩnh vực này đều trải qua không ít thử thách cùng những hy sinh thầm lặng để có thể đem lại hạnh phúc, bình yên, đem lại cuộc sống cho bao người. Ông bước vào lĩnh vực nghiên cứu khoa học khi tuổi đời còn rất trẻ. Thời gian, sức lực và trí tuệ ấy, có lẽ ông đã dành cả cho khoa học y học, cho người bệnh và cho các lớp học trò... Từ trong sâu thẳm cõi lòng, ông đã biết Trí và Tài là dành để yêu thương. Những nhiệt tâm, đam mê công việc cứ thế cuốn ông đi. Và để có được những thành tích tuyệt vời như vậy, trái tim ông chưa biết mệt mỏi bao giờ. Không dừng lại ở đó, ông vẫn đã và đang phấn đấu hết mình cho những công trình, công việc còn đang dang dở.

Quê hương Ninh Bình - một trong những vùng đất mang

vẻ đẹp gấm vóc của non sông Việt Nam. Nơi ấy có Cố đô Hoa Lư – cái tên gợi nhắc đến của lịch sử, mảnh đất ghi dấu chiến công lẫy lừng của vị anh hùng áo vải Đinh Bộ Lĩnh dẹp yên 12 xứ quân - Người đã đặt tên cho nước là Đại Cồ Việt để mở ra một thời đại mới, một thời đại huy hoàng của thái bình và thịnh trị: “*Cồ Việt Quốc đương Tống Khai Bảo/ Hoa Lư đô thị Hán Tràng An*” (tạm dịch: Nước Đại Cồ Việt ngang hàng với nhà Tống đời Khai Bảo/ Hoa Lư là kinh đô Đại Cồ Việt cũng như Tràng An là kinh đô nhà Hán vậy). Để đến hôm nay, với tài năng và phẩm chất chân chính của một người làm khoa học, PGS.TS.BS. Tạ Mạnh Cường đang sống xứng đáng cùng truyền thống tốt đẹp của cha ông.

“Chẳng thom cũng thể hoa nhài

Dẫu không thanh lịch cũng người Tràng An”

THÀNH TÍCH TIÊU BIỂU

- Bằng khen của Ban chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thành phố Hà Nội về thành tích đạt Giải Nhất Hội nghị Khoa học Tuổi trẻ trường ĐHYHN năm 1993.
- Quyết định khen thưởng của Hiệu trưởng ĐHYHN về thành tích đạt giải Khuyến khích trong báo cáo đề tài nghiên cứu khoa học trường ĐHYHN tại Hội nghị khoa học của nghiên cứu sinh ĐHYHN lần thứ 2, 1996.
- Quyết định khen thưởng về thành tích đạt giải Ba trong báo cáo đề tài khoa học của nghiên cứu sinh tại ĐHYHN lần 3, 1997.
- Quyết định khen thưởng về thành tích đạt giải Ba trong Hội nghị xét chọn các đề tài khoa học về lĩnh vực tim mạch, 1998.
- Bằng khen của đồng chí Trương Tấn Sang, Trưởng tiểu ban tổ chức phục vụ Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ 11 Đảng Cộng sản Việt Nam năm 2011 về thành tích xuất sắc trong công tác chuyên môn phục vụ Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI.
- Thành tích hoàn thành xuất sắc về công tác y tế trong Hội nghị Thượng đỉnh ASIAN lần thứ 10 tổ chức tại Vientian – nước CHDCND Lào.
- Bằng khen của Bộ trưởng Bộ Y tế về thành tích hoàn thành xuất sắc thực hiện kế hoạch, nhiệm vụ Y tế năm 2009.

- Chiến sĩ thi đua Bộ Y tế năm 2011.
- Bằng khen của Bộ trưởng Bộ Y tế vì đã có nhiều thành tích trong phong trào lao động sáng tạo ngành y tế giai đoạn 2008 – 2012.
- Bằng khen của Bộ trưởng, Chủ nhiệm Ủy ban Dân tộc về thành tích bảo vệ sức khỏe trong Đại hội Đại biểu các Dân tộc thiểu số lần thứ nhất năm 2010.
- Bằng khen của ban chấp hành Công đoàn Y tế về thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua lao động giỏi và xây dựng tổ chức công đoàn vững mạnh năm
- Danh hiệu chiến sĩ thi đua cấp cơ sở Bệnh viện Bạch Mai 5 năm liên tiếp từ 2007 đến 2012.
- Giấy khen của Giám đốc Bệnh viện Bạch Mai các năm về thành tích xuất sắc trong sự nghiệp chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân.
- Giấy Khen về thành tích xuất sắc trong công tác hồi sức cấp cứu bệnh nhân đặc biệt nặng.